

XIX. školsko natjecanje u poznavanju hrvatskoga jezika

5. veljače 2014.

prvi (I.) razred

Zaporka

--	--	--	--	--	--

(peteroznamenasti broj i riječ)

Broj bodova:

80

Upute natjecateljicama/natjecateljima

- 1. Test se piše 90 minuta.*
- 2. Prije rješavanja testa treba pažljivo ispuniti listić sa zaporkom (čitko i pravopisno točno).*
- 3. Natjecateljica/natjecatelj zaporku piše na bijelu i žutu omotnicu i na prvu stranicu testa.*
- 4. Zadatke testa treba pažljivo pročitati.*
- 5. Pozorno treba slijediti upute koje su zadatkom zadane.*
- 6. Rješenja se pišu tintom (crnom ili plavom) na za to predviđena mjesta.*
- 7. Nije dopušteno precrtavanje, ispravljanje i šaranje po testu (ako postoje nedoumice pri oblikovanju točnih odgovora, valja se koristiti radnim papirom dobivenim od škole).*
- 8. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pisanim slovima.*
- 9. Da bi se uvažili, odgovori trebaju biti napisani pravopisno i gramatički točno.*
- 10. Nakon završetka pisanja testa, test, radni papir i bijelu omotnicu treba staviti u žutu omotnicu koju treba predati članici/članu povjerenstva.*
- 11. Natjecateljica/natjecatelj imaju pravo uvida u test nakon objave privremene ljestvice poretka i pravo na pisanu žalbu.*

Želimo ti uspjeh na natjecanju!

Školsko povjerenstvo:

1. _____

(predsjednik Školskoga povjerenstva)

2. _____

(član Školskoga povjerenstva)

3. _____

(član Školskoga povjerenstva)

1. Podertaj riječi koje su netočno napisane poštujući pravilo o pisanju velikoga početnog slova.

za republiku hrvatsku kaže se da je srednjoeuropsko-sredozemna država. administrativno je podijeljena na županije. proteže se od krapinsko-zagorske županije na sjeverozapadu do dubrovačko-neretvanske županije na jugoistoku. krenemo li iz zagreba prema jugu, prolazimo kroz liku dok nam na zapadu ostaje gorski kotar. u lici se nalazi i naš najpoznatiji nacionalni park plitvička jezera u kojem izvire rijeka korana. idemo li dalje starom cestom prema dalmaciji i u kninu skrenemo prema drnišu, dolazimo do nacionalnog parka krka. najpoznatiji slapovi na krki čine skradinski buk. još malo prema jugu i eto nas u šibeniku. grad je poznat po katedrali posvećenoj sv. jakovu koju su gradili juraj dalmatinac i nikola firentinac, ali i po međunarodnom dječjem festivalu.

5	
---	--

2. Zaokruži pogrješno napisano č ili ć u spojevima riječi.

glagoljčni ulomčić, čirilični tekstić, zapečaćeni sandučić, kućni budžetić, noćni vodić, časno svjedočenje, ćađavi čajnik, učvršćeni čavlić, smučkani koktelčić, išćupani zubić, žučkasti ćunjčić, raščetvrtani kolačić, ćućnjići za ćeličenje

4	
---	--

3. Rastavi riječi na slogove rabeći okomitu crtu.

Dijete se osmjehuje roditeljima.

Književnost nam otkriva jedan novi svijet.

2	
---	--

11	
----	--

4. Napiši na prazne crte ije/je.

- a) Pripov___danje je osnovna karakteristika epike.
- b) U epskom d___lu pojavljuje se pripov___dač.
- c) C___li smo dan p___vali.
- d) P___tao najavljuje novi dan.
- e) Pripov___tka je vrlo zanimljiva.
- f) Pred očima su im se ukazali novi pred___li.

3	
---	--

5. Odredi padež imenskim riječima (N, G, D, A, V, L, I).

Mjesec se već visoko popeo nad jele i nad crne borove, a ja, skapavajući od čemera, gledah i gledah na bijeli, novi dvorac. A kad utruše osvijetljeni prozori, napih se ledene vode iz mramornog ždrijela zmijokose Gorgone i pođoh u zelenu šumu, u planinu pogruženu, u crnu tišinu. Vodila me slobodna i maglovita vila, lijepa i slijepa Avantira, moja gospođa.

(A. G. Matoš, *Cvijet sa raskršća*)

5	
---	--

8	
---	--

6. Prepiši i razvrstaj glagolske oblike.

No gospodin učini kao da me ne ču i pođe, vukući sljepicu ispod ruke. Hrt na me zahukti i zalaje, te se morah braniti toljagom. Sluge zaostaše, šapućući bezočno, i navezali se na me pogrdljivom riječi i smijehom. Došlo bi do gušanja da se iza desetak koračaja Izabela ne stade trgati, otimati, mahati rukama kao uhvaćeno ptiče slabačkim krilima, čemereći blago veće jadikovkom nemoćnom i slijepom.

(A. G. Matoš, *Cvijet sa raskršća*)

Glagolski oblik	Primjer
infinitiv	
prezent	
imperfekt	
aorist	
perfekt	
kondicional I.	
glagolski prilog sadašnji	

6	
---	--

7. Napiši kratice od zadanih riječi.

profesor _____

gospođa _____

doktor _____

školska godina _____

prezent _____

fratar _____

2	
---	--

8. Imenuj provedene glasovne promjene.

grožđe: _____; _____

rašćupati: _____; _____

stambeni: _____

striče: _____

9. Prepiši i razvrstaj tražene vrste riječi. (Ako se neka riječ ponavlja, potrebno ju je svaki put ispisati.)

Bude li ti u slast, nitko sretniji od mene, tvoja zahvala – moja nagrada. Primi ju, štioče dragi, prijazno, pa bude li u tebe dobre volje, a u mene zdravlja, otpremi ću joj više drugarica u svijet. Gradiva ne fali, neće faliti ni truda.

(A. Šenoa, *Zlatarovo zlato*, *Štiocu*)

zamjenice: _____

prilozi: _____

prijedlozi: _____

veznici: _____

čestice: _____

10. Prepiši i razvrstaj rečenične dijelove iz rečenice.

Marljivi vinogradari u mjesecu veljači pomlađuju svoju lozu.

subjekt: _____

predikat: _____

objekt: _____

priložna oznaka: _____

atribut: _____

apozicija: _____

5	
---	--

11. Podcrtaj dvousnene (bilabijalne) glasove.

Moj brat je vrstan plesač.

1	
---	--

12. Podcrtaj tjesnačne (frikativne) glasove.

Zvezdana vrlo lijepo svira harfu.

1	
---	--

7	
---	--

13. Napiši subjekte iz rečenica.

- a) Njezina sestra je odlična učenica. _____
- b) Čuvajte se nevremena. _____
- c) Lijepa je bila ta djevojka. _____
- d) Kao dijete volio sam bajke. _____

4	
---	--

14. Napiši grafijske ostvaraje.

[pretkućom] _____

[beščaše] _____

[bracki] _____

3	
---	--

15. Zaokruži riječi u kojima je *r* samoglasnik.

kralj prst Hrvat perfekt drvo prolaz trljati prepisati krenuti protrčati

1	
---	--

8	
---	--

16. Ostvaruju li se označeni fonemi kao alofoni? Zaokruži da ili ne.

Š: šuma – lišće DA - NE

Š: šuma – šećer DA - NE

R: mrkva – crkva DA - NE

M: mačka – tramvaj DA - NE

4	
---	--

17. Napiši faze slanja poruke u pošiljatelja (govornika).

a) _____

b) _____

c) _____

1	
---	--

18. Napiši dativ jednine zadanim imenicama.

pračka _____

prtljaga _____

pretpostavka _____

1	
---	--

6	
---	--

19. Odredi izravni i neizravni objekt.

- a) Djevojka drži sve konce u rukama.
- b) Desnom rukom drži ključ na sigurnom.
- c) Volim ga jer me poštuje, nema boljega prijatelja.
- d) Daj joj odmah sav njegov novac.

izravni objekti: _____

neizravni objekti: _____

3	
---	--

20. Odredi vrstu nezavisno ili zavisno složenih rečenica.

- a) Uložili smo puno truda, stoga se nadamo uspjehu. _____
- b) Tko u boj ne ide, u boju ne umre. _____
- c) Vjetar zviždi, dažd šiba, more bjesni. _____
- d) Tako jadni i izgubljeni Kimon izgubi svoju Ifigeniju tek što ju je bio zadobio.

- e) Pošto je Rimsko Carstvo od Francuza prešlo na Nijemce, rodi se među narodima veliko neprijateljstvo. _____

5	
---	--

8	
---	--

21. Zaokruži slovo uz točan odgovor.

- a) Zagreb, 2. rujan 2013.
- b) U Zagrebu, 2. rujan 2013.
- c) Zagreb 2. rujna 2013.
- d) U Zagrebu 2. rujna 2013.

1	
---	--

22. Zadatak ima tri dijela:

- napiši foneme iz zadanoga izraza _____
- napiši izvedena slova _____
- napiši udvojena slova _____

Matoševa pjesma Jesenje več e

3	
---	--

23. Odredi fonološku pojavu *bajka – barka* ?

1	
---	--

5	
---	--

24. Preoblikuj nepravni govor u upravni.

Marko im je doviknuo pitanja hoće li ga i dalje uhoditi i misle li da je to doista prijateljski postupak, na što su oni odgovorili da mu samo žele dobro.

3	
---	--

25. Napiši riječi koje imaju ulogu konektora i odredi im vrstu.

Došao je čovjek koji je sjeo na našu klupu misleći da je slobodna jer nije nikoga od nas bilo u blizini.

Konektori:

vrsta riječi:

_____;

_____;

_____;

3	
---	--

6	
---	--

26. Zadatak ima dva dijela:

- **zaokruži uljeza**
- **objasni kriterij odabira**

- a) siječe
- b) maše
- c) miče
- d) reže

kriterij odabira: _____

2	
---	--

27. Spojite parove i spojeve upišite na praznu crtu (npr. e/5).

a) Neostvareni fonem.	1. bez tebe
b) Fonem ostvaren glasom koji je njegov tipični ostvaraj.	2. učit ćemo
c) Tipični ostvaraj nekog drugog fonema.	3. bez stanke
d) Fonem ostvaren kao izgovorna varijanta.	4. ona i on

Rješenja: _____

2	
---	--

4	
---	--